

De breedbandgroefbij *Halictus scabiosae* in opmars

Jan Smit

Volgens “De Nederlandse bijen” (Peeters et al. 2012) was de breedbandgroefbij *Halictus scabiosae* (Fig. 1) uit ons land tot 2012 alleen bekend uit Midden- en Zuid-Limburg.

Figuur 1. Vrouwtje van de breedbandgroefbij *Halictus scabiosae*. Foto Albert de Wilde.

In 2016 en 2017 werd door respectievelijk Tim Faassen en Pieter van Breugel een vrouwtje gemeld uit Noord-Brabant van dezelfde locatie: Klein Dommel, Collse Molen (Ac. 165-384).

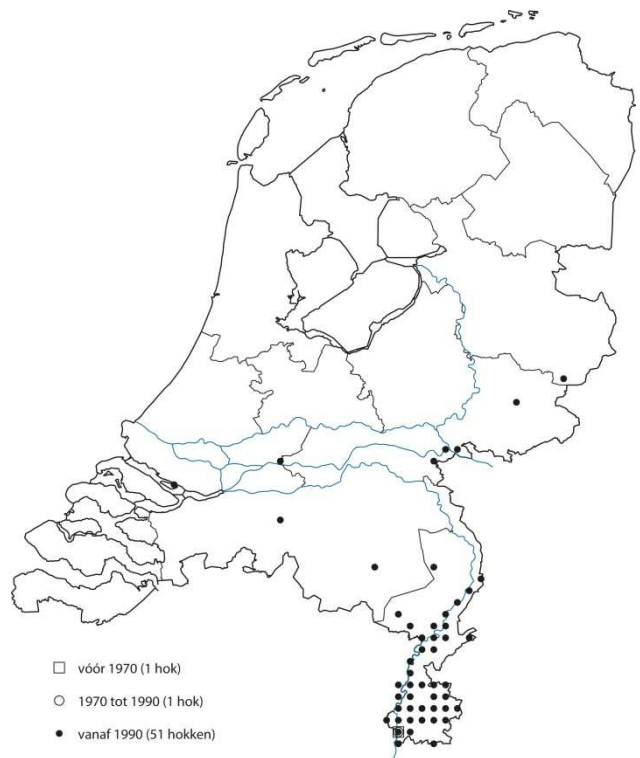
Op 17 juli 2017 werd op Waarneming.nl door Peter Eekelder een mannetje van *Halictus scabiosae* gemeld uit Gelderland, van de weitjes op de Stuwwal van de Wylerberg (Ac. 192-426). Dit jaar (2018) maakte hij op diezelfde site twee keer melding van een vrouwtje, één op 29 mei uit Ubbergen, uit zijn tuin (Ac. 190-427) en één op 23 juni uit de Ooijpolder, Jonkermanshof (Ac. 192-429) op goudsbloem.

Op 3 juli ving ik een vrouwtje in de Groenlanden (Ac. 190-430) op kruldistel. Aan de paarse kleur van het stuifmeel aan de poten is te zien dat ze van deze plant stuifmeel heeft verzameld. Op 25 juli nam ik hier nog drie vrouwtjes waar, twee op kruldistel en één op akkerdistel. Aan de overkant van de Waal, in de Gendtsche Polder vond ik op 24 juli twee vrouwtjes en een mannetje. Alle drie op kruldistel, de vrouwtjes met paars stuifmeel aan de poten.

Intussen zijn er al flink wat meer meldingen van buiten Limburg op Waarneming.nl: uit Noord-Brabant, Zuid-Holland (Tiengemetten), Gelderland (Gorinchem, de Liemers, de Achterhoek) en uit Overijssel (Haaksbergen).

In de aan Gelderland grenzende Duitse deelstaat Noordrijn-Westfalen zijn geen meldingen dichterbij dan de Nederlandse waarnemingen uit midden Limburg, het is dus niet waarschijnlijk dat de uitbreiding daar vandaan komt.

Door al deze waarnemingen kunnen we wel stellen, dat de breedbandgroefbij intussen veel noordelijker en westelijker gevestigd is (Fig. 2) dan de verspreiding op de kaart uit de bijenatlas laat zien. Het zou kunnen dat deze snelle opmars mede een gevolg is van de klimaatverandering, want het gaat ineens wel heel snel.

Figuur 2. Verspreiding van *Halictus scabiosae* in Nederland. Kaartje: EIS Kenniscentrum Insecten.

Summary

The distribution area of *Halictus scabiosae* has strongly moved northward and westward in the last three years. Is this because of the changing climate?

Literatuur

Peeters, T.M.J., H. Nieuwenhuijsen, J. Smit, F. van der Meer, I.P. Raemakers, W.R.B. Heitmans, C. van Achterberg, M. Kwak, A.J. Loonstra, J. de Rond, M. Roos & M. Reemer, 2012. De Nederlandse bijen (Hymenoptera: Apidae s.l.). Natuur van Nederland 11. - Naturalis Biodiversity Center & European Invertebrate Survey Nederland, Leiden, 544 p.